

Ako je na tom BBSK s onkologickými ochoreniami a s očkovaním proti HPV

Banská Bystrica, 7.10.2024

Národné centrum
zdravotníckych informácií

Ing. Martina Vrbiková, Ing. Zuzana Olexová, Odbor reportingu a analýz

Ing. Martina Rafajová, PhD., Odbor registrov a zberu údajov

17,10 žien zo 100 tis.

Incidencia zhubného nádoru krčka
maternice v roku **2014**

18,66 žien zo 100 tis.

Očakávaný počet novodiagnostikovaných
prípadov ZN krčku maternice v roku **2022**

8,32 žien zo 100 tis.

Počet úmrtí s dg. príčiny úmrtia zhubný
nádor krčka maternice v roku **2014**

7,71 žien zo 100 tis.

Počet úmrtí s dg. príčiny úmrtia zhubný
nádor krčka maternice v roku **2022**

40,87 návštev na 100 žien

Počet preventívnych gynekologických
návštev v roku **2014** (ročný výkaz MZ SR)

37,09 návštev na 100 žien

Počet preventívnych gynekologických
návštev v roku **2023** (dáta ZP)

43,98 žien so skríningom RKM na 100 žien

Počet žien vo veku 23 – 64 rokov s absolvovanou
skríningovou cytológiou v roku **2023** (dáta ZP)

An abstract graphic on the left side of the slide, featuring a large red shape that tapers to a point on the left and curves upwards, set against a blue background.

Incidence onkologických ochorení v BBSK

Incidenca zhubných nádorov

Spracované klinické údaje Národného onkologického registra SR

Roky 1978 – 2014

[Incidenca registrovaných nádorových ochorení v SR](#)

Očakávané novodiagnostikované zhubné nádory v SR z údajov o uhradenej zdravotnej starostlivosti zo strany zdravotných poisťovní

Roky 2017 – 2022

[Očakávaný počet novodiagnostikovaných ZN v SR](#) – aktualizácia 10/2024

Počet nových prípadov a hrubá miera incidencie za roky 1996 – 2014

obdobie 1996 - 2014

pohlavie ženy

diagnózy

ZN krčka maternice (C53)

ZN vulvy (C51)

ZN pošvy (C52)

Banskobystrický kraj
počet nových prípadov
50 – 105

hrubá miera incidencie
14,7 – 30,8/100 000

SR
hrubá miera incidencie
21,1 – 26,8 /100 00

Vývoj incidencie nádorových ochorení v SR

Vývoj hrubej incidencie nádorových ochorení v krajoch SR

Počet nových prípadov a hrubá miera incidencie

obdobie 1996 - 2014

pohlavie muži aj ženy

diagnózy

ZN pery, ústnej dutiny a hltana (C00 – C14)

ZN konečníka (C20)

ZN anusu a análneho kanála (C21)

ZN penisu (C60)

Banskobystrický kraj

počet nových prípadov

spolu **230 – 319**

muži **172 – 230**

ženy **41 – 96**

hrubá miera incidencie

spolu **37,7 – 48,8/100 000**

muži **53,6 – 72,9/100 000**

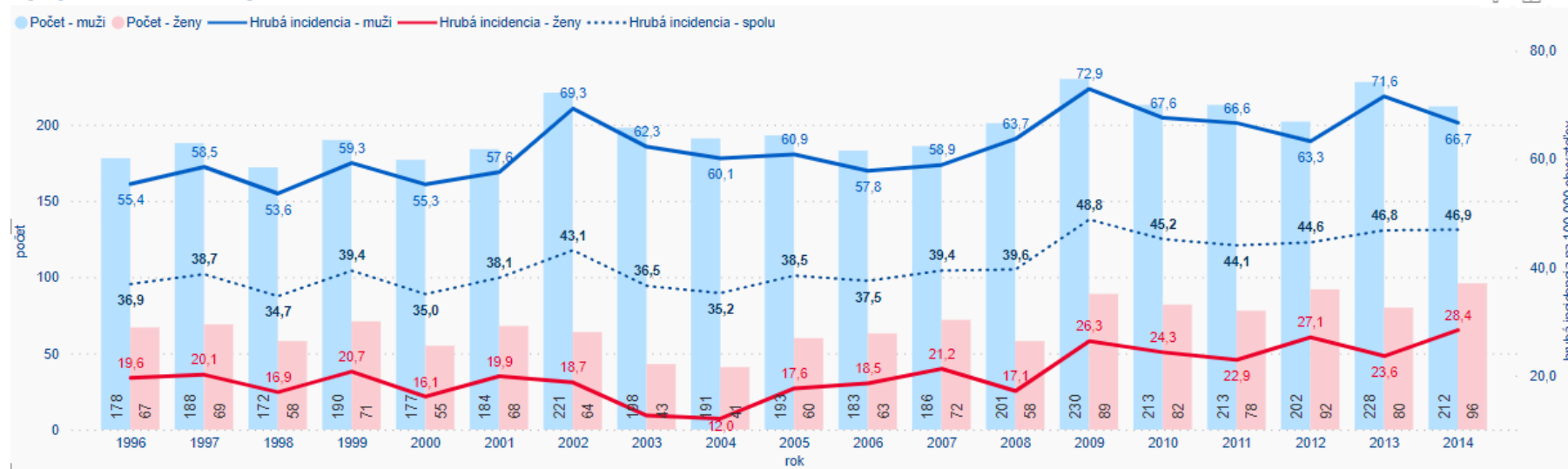
ženy **12,0 – 28,4/100 000**

SR

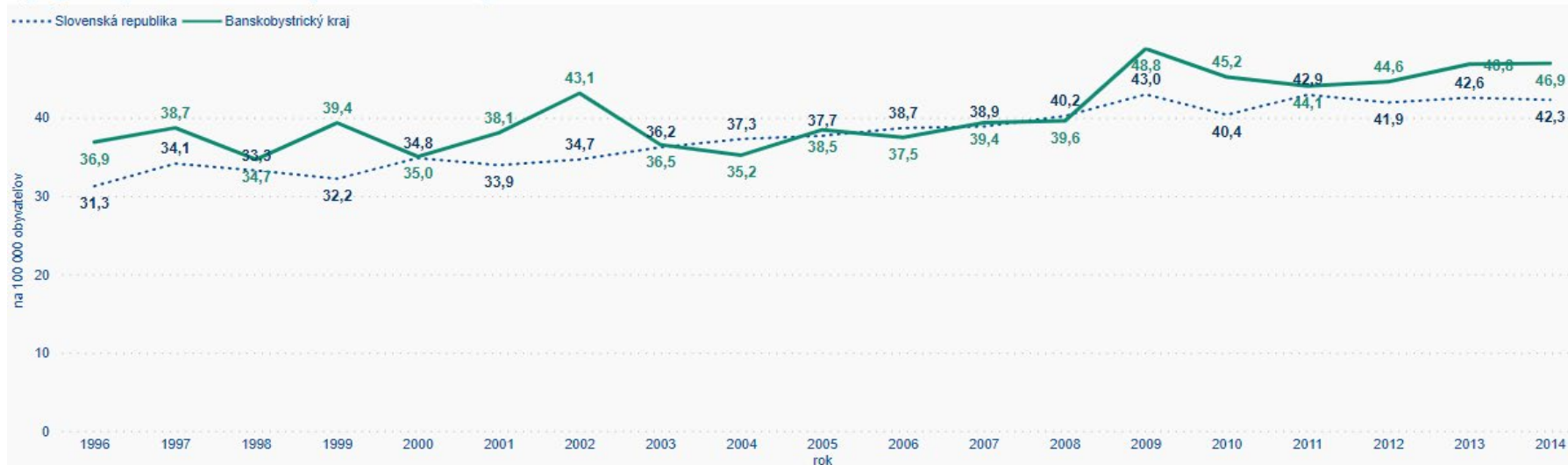
hrubá miera incidencie

spolu **31,4 – 43,0/100 000**

Vývoj incidencie nádorových ochorení v SR

Vývoj hrubej incidencie nádorových ochorení v krajoch SR

obdobie 2014
pohlavie ženy
diagnózy

ZN krčka maternice (C53)
ZN konečníka (C20)
ZN vulvy (C51)

Banskobystrický kraj
hrubá miera incidencie
39,6 /100 000

najvyšší podiel z celkového počtu ochorení
60 – 64 rokov 15,7 %

najvyššia incidencia vo veku
75 – 79 rokov 142,9/100 000

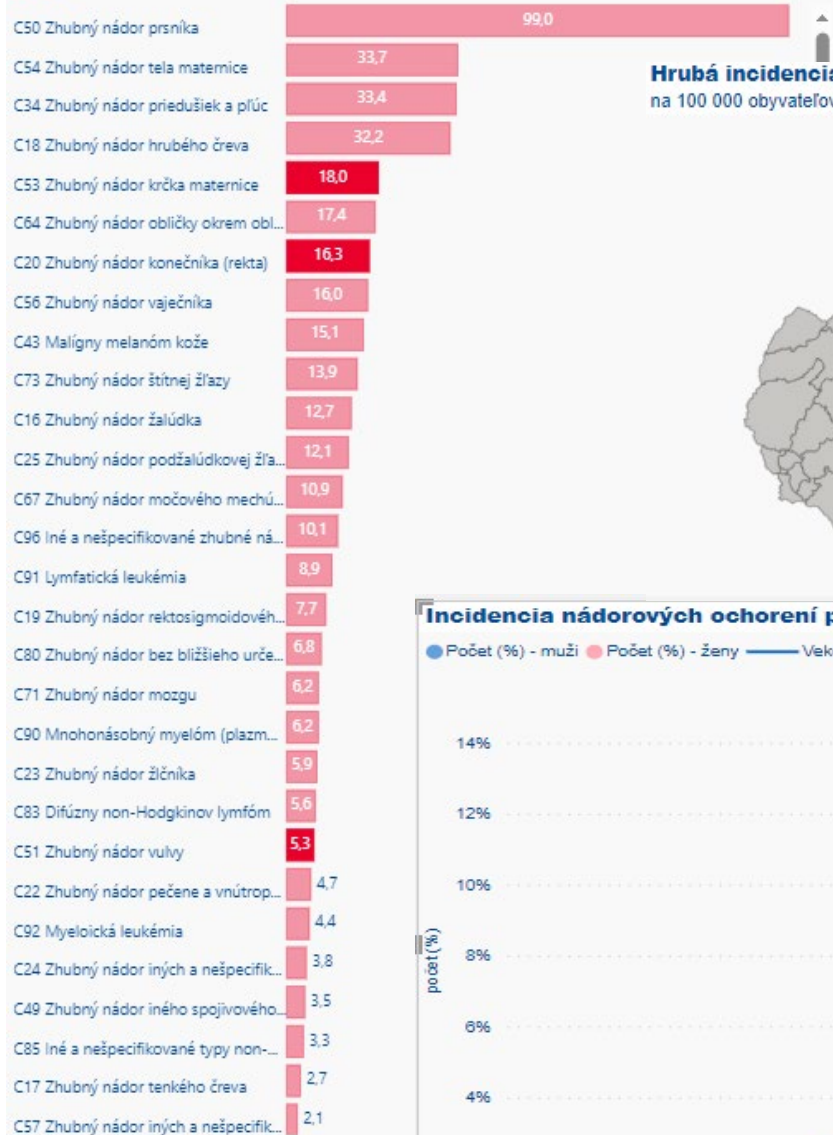
najvyššia výskyt v okresoch
Zvolen 57,6/100 000
Žiar nad Hronom 57,1/100 000

SR
hrubá miera incidencie
34,9/100 000

Hrubá incidencia nádorových ochorení podľa diagnóz

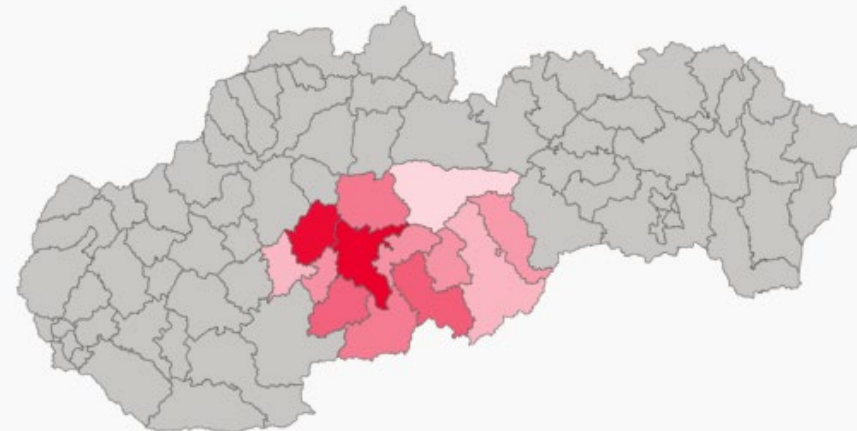
na 100 000 obyvateľov

● žena

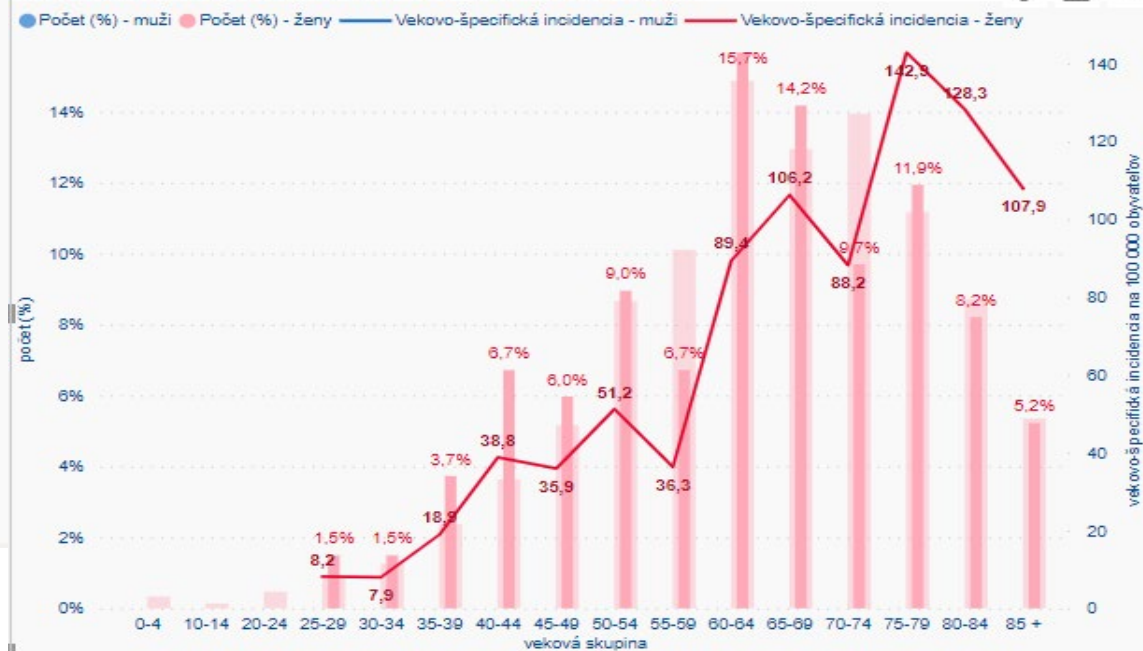

Hrubá incidencia nádorových ochorení podľa okresov SR

na 100 000 obyvateľov

Incidencia nádorových ochorení podľa vekových skupín

obdobie 2014
pohlavie muži
diagnózy

ZN konečníka (C20)
ZN hrtanovej časti hltana (C13)
ZN ústnej spodiny (C04)
ZN iných a nešpec. častí jazyka (C02)
ZN koreňa jazyka (C01)
ZN mandlí (C09)

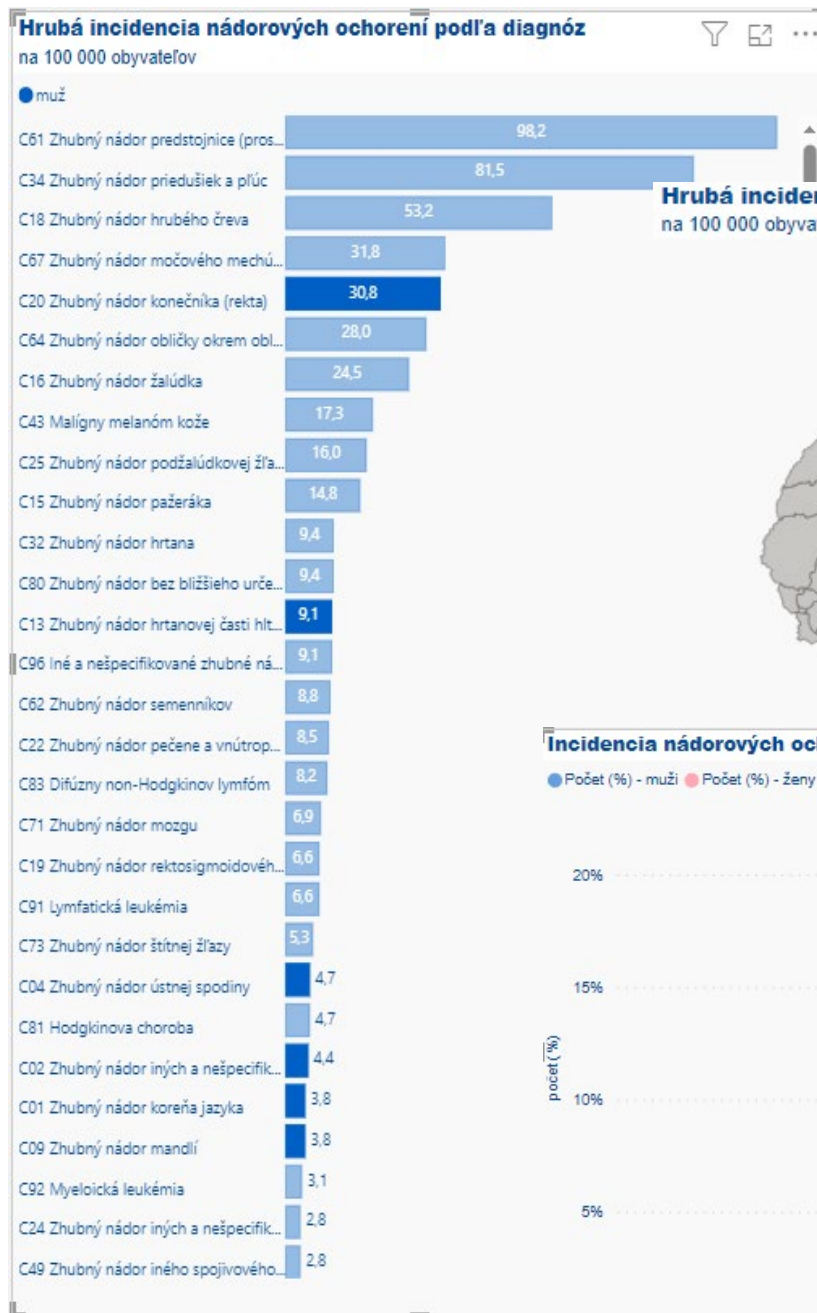
Banskobystrický kraj
hrubá miera incidencie
56,6 /100 000

najvyšší podiel z celkového počtu ochorení
55 – 59 rokov 22,8 %

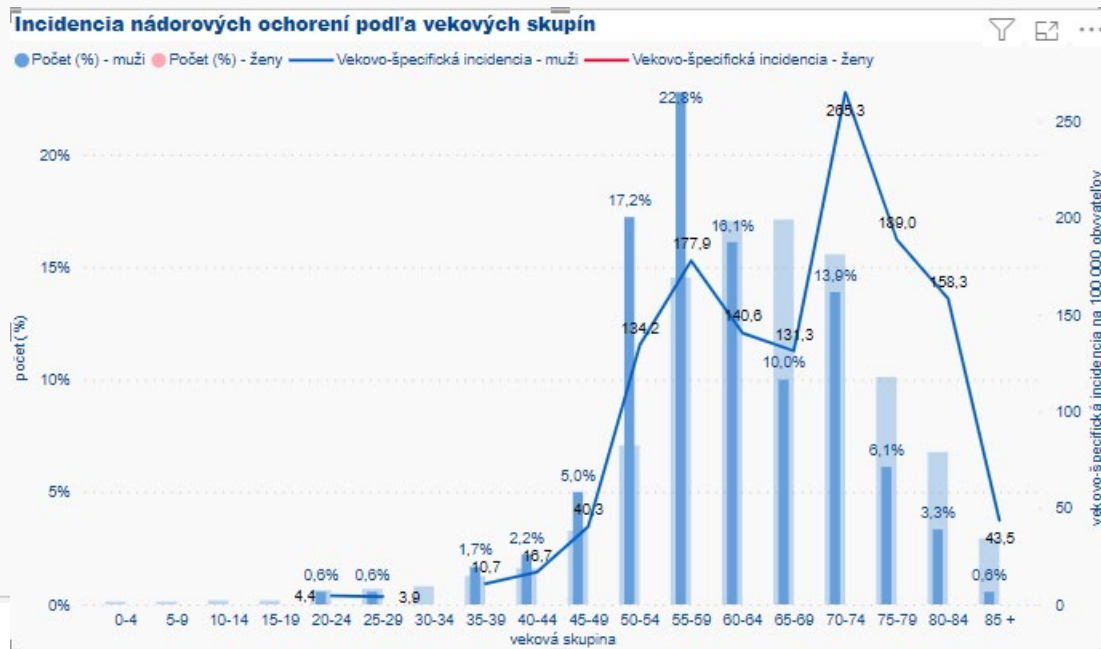
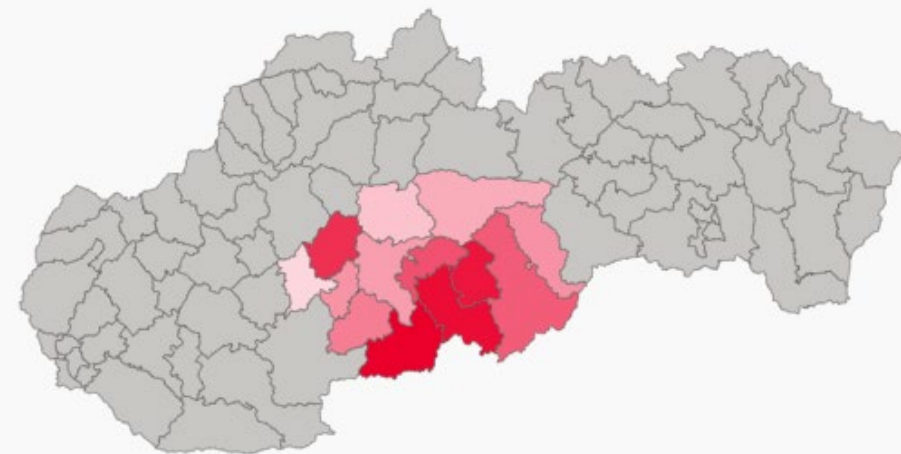
najvyššia incidencia vo veku
70 – 74 rokov 265,3/100 000

najvyšší výskyt v okresoch
Veľký Krtíš 77,7/100 000
Lučenec 75,5/100 000
Poltár 73,7/100 000

SR
hrubá miera incidencie
48,3/100 000

Hrubá incidencia nádorových ochorení podľa okresov SR
na 100 000 obyvateľov

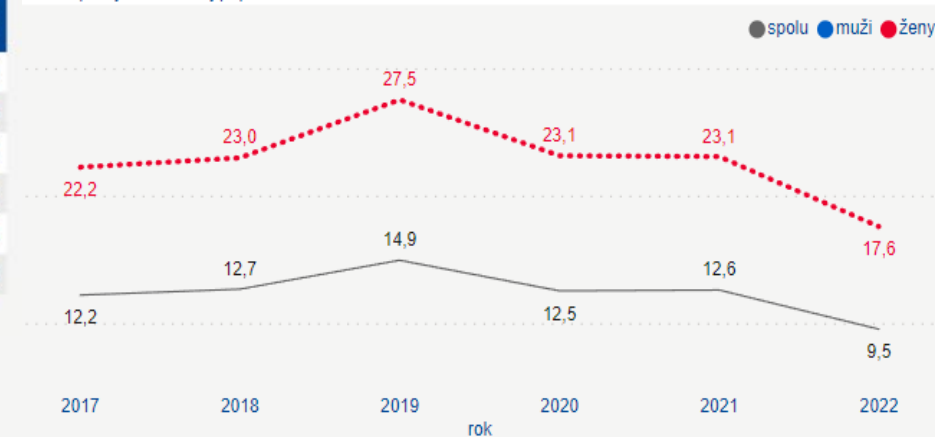

Počet očakávaných nových prípadov a očakávaná miera incidencie (na 100 000 osôb referenčnej populácie)

obdobie 2017 - 2022
 pohlavie ženy
 diagnózy
 ZN krčka maternice (C53)
 ZN vulvy (C51)
 ZN pošvy (C52)

Rok	Počet ochorení	Hrubá miera incidencie	Štandard. miera incidencie (európsky štandard)	Štandard. miera incidencie (svetový štandard)
2017	73	23,54	22,23	14,09
2018	75	24,21	22,97	13,79
2019	93	30,07	27,52	17,38
2020	77	24,94	23,14	14,64
2021	75	24,36	23,07	14,36
2022	57	18,63	17,57	11,48

Štandardizovaná miera incidencie nádorových ochorení za roky 2017 - 2022
 100 európskej štandardnej populácie 2013

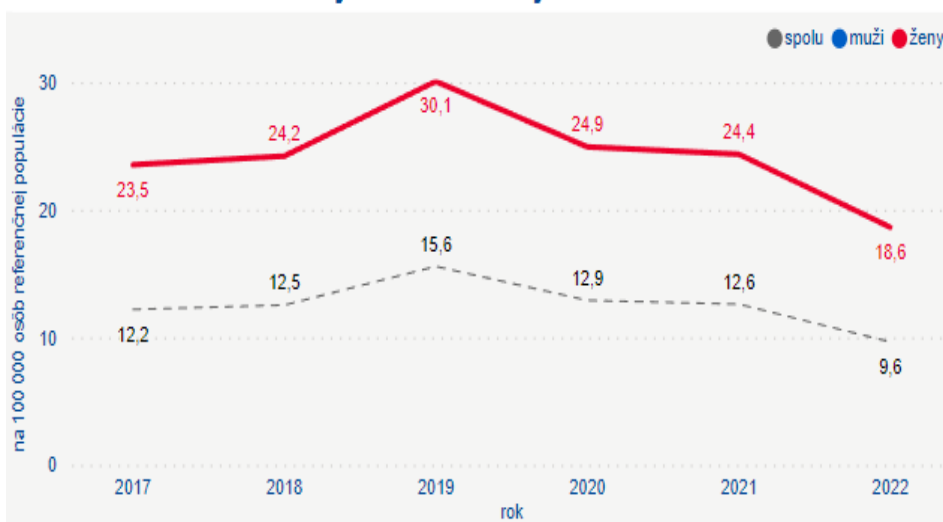

Banskobystrický kraj
 počet nových prípadov
57 – 93

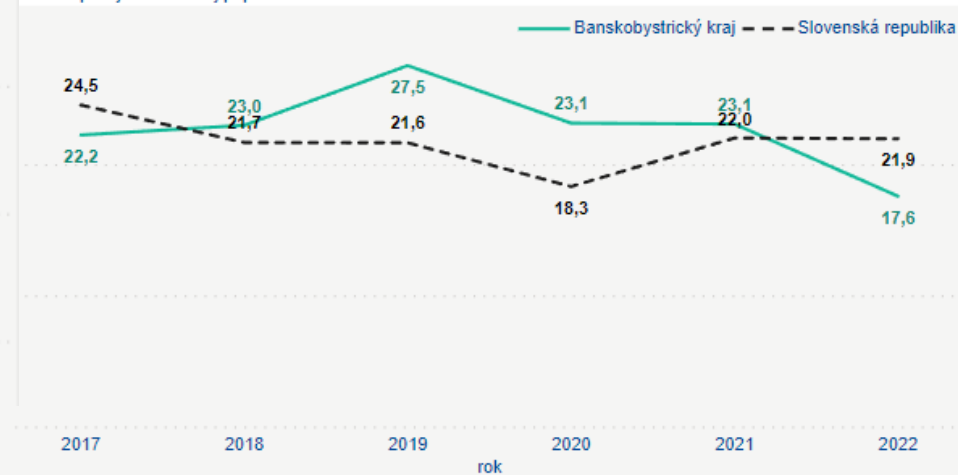
štandardizovaná miera incidencie
17,6 – 27,5/100 000

SR
 štandardizovaná miera incidencie
18,3 – 24,5 /100 00

Hrubá miera incidencie nádorových ochorení za roky 2017 - 2022

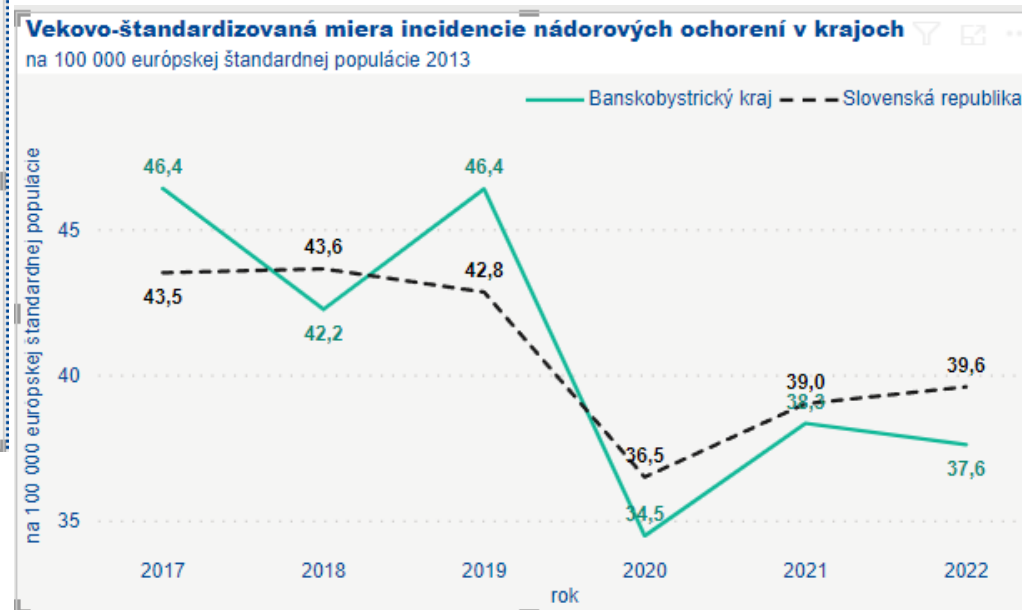
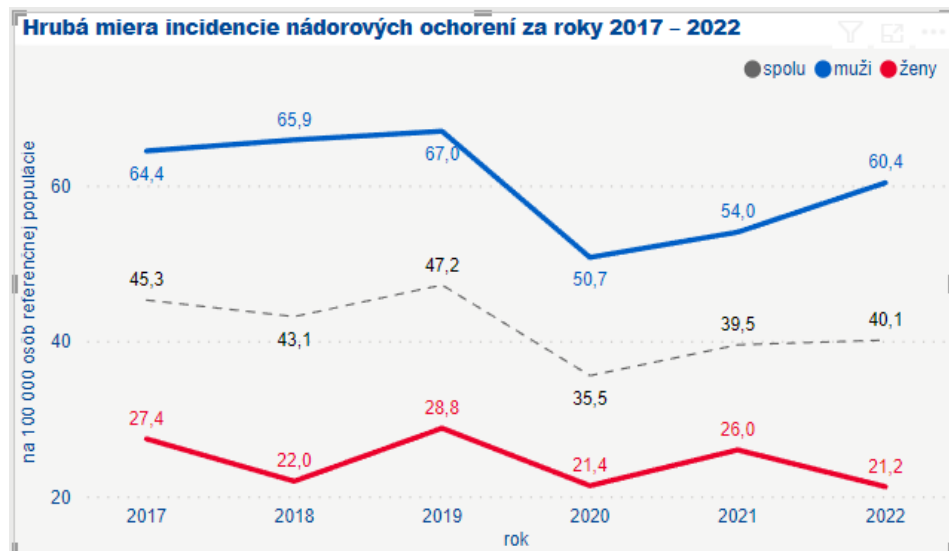
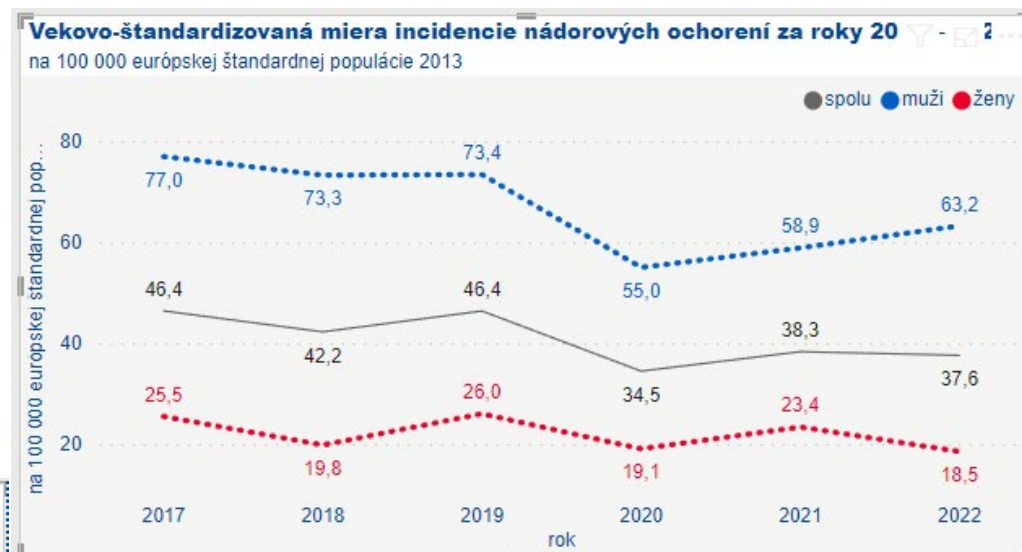
Štandardizovaná miera incidencie nádorových ochorení v krajoch za roky 2017 - 2022
 100 európskej štandardnej populácie 2013

Počet očakávaných nových prípadov a očakávaná miera incidencie (na 100 000 osôb referenčnej populácie)

obdobie 2017 - 2022
pohlavie muži aj ženy
diagnózy
 ZN pery, ústnej dutiny a hltana (C00 – C14),
 ZN konečníka (C20),
 ZN anusu a análneho kanála (C21),
 ZN penisu (C60)

Rok	Počet ochorení	Hrubá miera incidencie	Štandard. miera incidencie (európsky štandard)	Štandard. miera incidencie (svetový štandard)
2017	271	45,26	46,40	22,82
2018	258	43,13	42,25	21,89
2019	282	47,20	46,38	23,78
2020	212	35,54	34,47	17,02
2021	235	39,50	38,33	18,97
2022	237	40,11	37,61	20,47

Podiel počtu prežití z počtu novodiagnostikovaných ochorení

obdobie 2017 - 2022

pohlavie ženy

diagnózy

ZN krčka matrice (C53)

ZN vulvy (C51)

ZN pošvy (C52)

Banskobystrický kraj

Prežívanie do 3 rokov

Index **0,56**

Prežívanie do 5 rokov

Index **0,42**

najnižšia hodnota 3- a 5-ročného prežívania spomedzi krajov SR

SR

Prežívanie do 3 rokov

Index **0,64**

Prežívanie do 5 rokov

Index **0,60**

Zdroj: NCZI, dáta ZP
Obdobie: 2017 – 2022
Plánované publikovanie v 10/2024

Prežívanie podľa pohlavia

Slovenská republika

do 1 roka do 3 rokov do 5 rokov

Prežívanie podľa pohlavia -

Banskobystrický kraj

do 1 roka do 3 rokov do 5 rokov

Podiel počtu prežití z počtu novodiagnostikovaných ochorení podľa skupín diagnóz

prežívanie do 1 roka prežívanie do 3 rokov prežívanie do 5 rokov

Podiel počtu prežití z počtu novodiagnostikovaných ochorení za jednotlivé roky

prežívanie do 1 roka prežívanie do 3 rokov prežívanie do 5 rokov

Kraj	Prežívanie do 3 rokov	Prežívanie do 5 rokov
Žilinský kraj	0,69	0,67
Bratislavský kraj	0,68	0,65
Nitriansky kraj	0,68	0,72
Prešovský kraj	0,67	0,63
Košický kraj	0,63	0,56
Trnavský kraj	0,61	0,60
Trenčiansky kraj	0,59	0,54
Banskobystrický kraj	0,56	0,42
Spolu	0,64	0,60

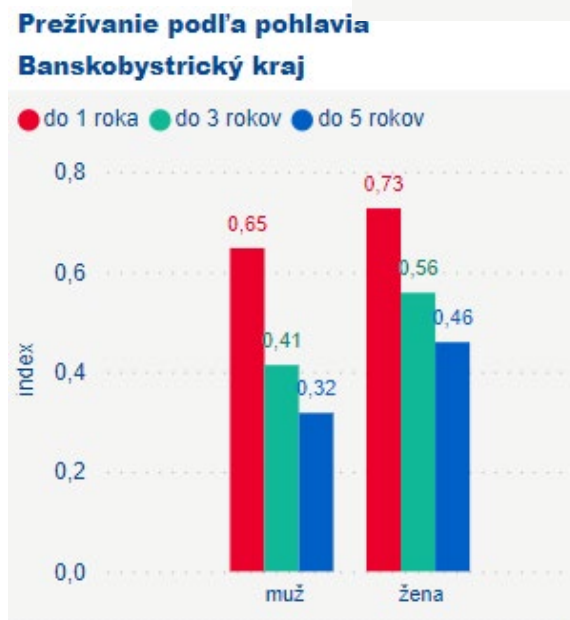
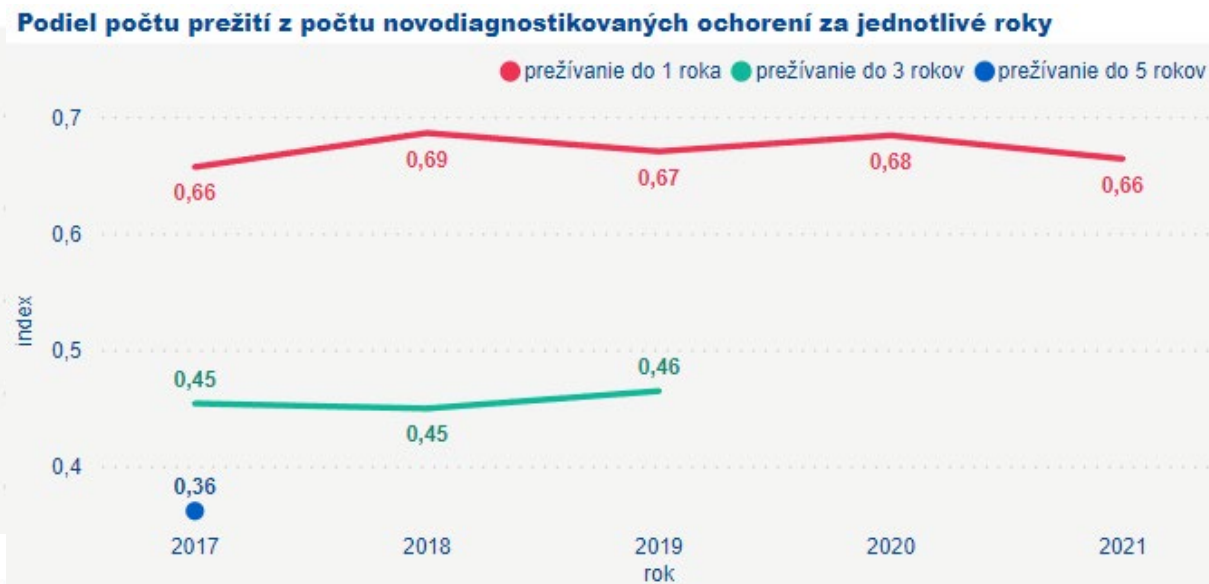
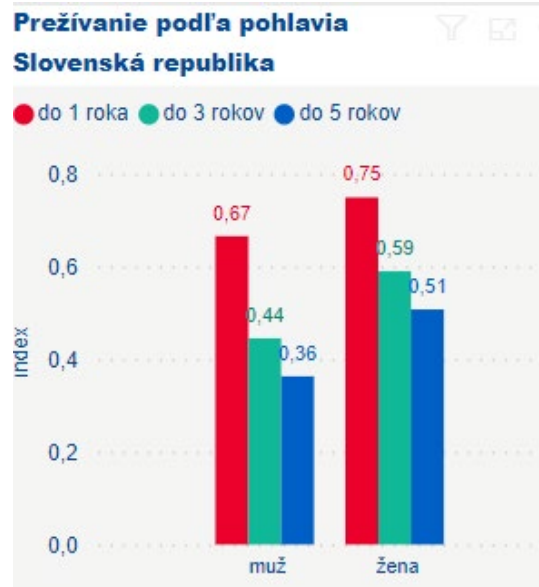
2021

Podiel počtu prežití z počtu novodiagnostikovaných ochorení

obdobie 2017 - 2022
pohlavie muži aj ženy
diagnózy
 ZN pery, ústnej dutiny a hltana (C00 – C14),
 ZN konečníka (C20),
 ZN anusu a análneho kanála (C21),
 ZN penisu (C60)

Banskobystrický kraj
 Prežívanie do 3 rokov
Index 0,46
 Prežívanie do 5 rokov
Index 0,36
najnižšia hodnota 3- a 5-ročného prežívania spomedzi krajov SR

SR
 Prežívanie do 3 rokov
Index 0,49
 Prežívanie do 5 rokov
Index 0,41

Kraj	Prežívanie do 3 rokov	Prežívanie do 5 rokov
Bratislavský kraj	0,55	0,50
Trenčiansky kraj	0,52	0,38
Trnavský kraj	0,51	0,42
Košický kraj	0,48	0,45
Žilinský kraj	0,48	0,41
Nitriansky kraj	0,47	0,36
Prešovský kraj	0,46	0,37
Banskobystrický kraj	0,46	0,36
Spolu	0,49	0,41

Úmrtnosť na nádorové ochorenia v BBSK

Počet zomretých Hrubá miera úmrtnosti (na 100 000 obyvateľov)

Banskobystrický kraj

obdobie: 1996 - 2022

pohlavie: ženy

diagnózy:

ZN krčka maternice (C53)

ZN vulvy (C51)

ZN pošvy (C52)

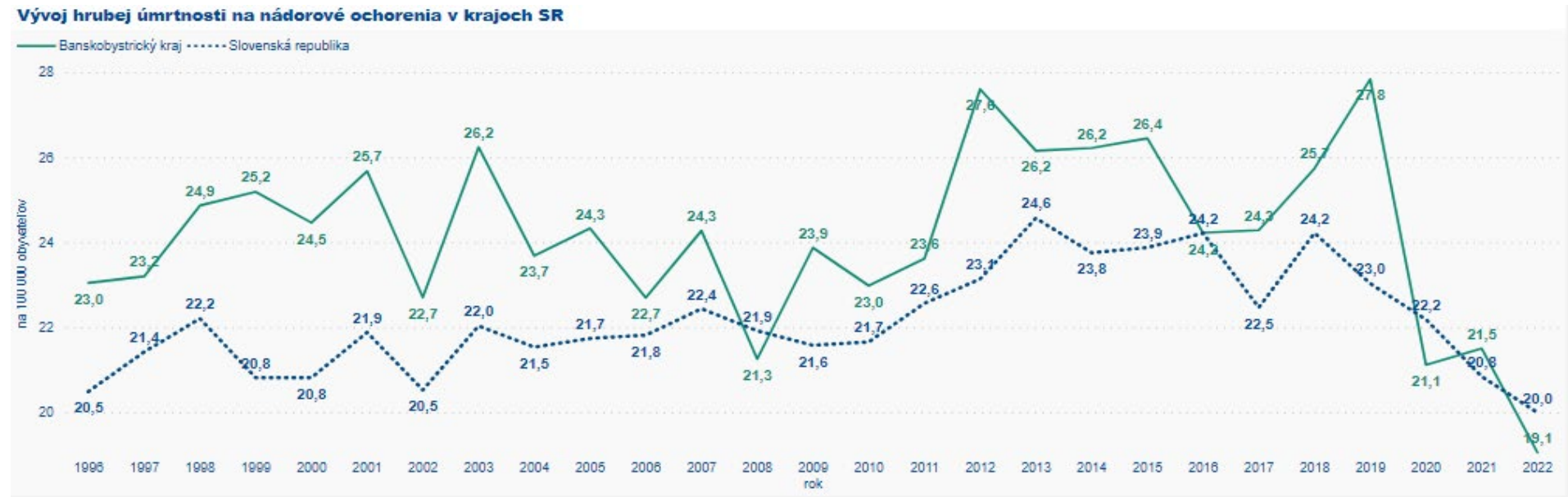
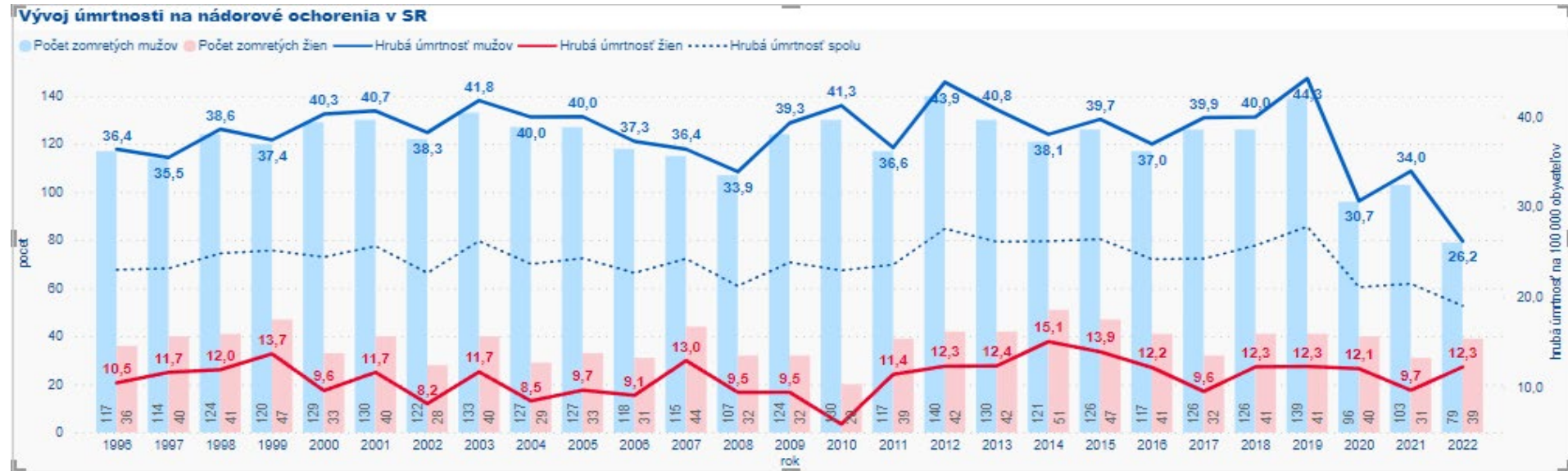
Počet zomretých Hrubá miera úmrtnosti (na 100 000 obyvateľov)

Banskobystrický kraj

obdobie: 1996 - 2022
pohlavie: muži aj ženy
diagnózy:

ZN pery, ústnej dutiny a hltana (C00 – C14),
ZN konečníka (C20),
ZN anusu a análneho kanála (C21),
ZN penisu (C60)

Obdobie: 1996 – 2022
Zdroj: NCZI, ŠÚ SR
[Incidenca ZN do roku 2014](#)

Preventívna starostlivosť v BBSK

Preventívne gynekologické prehliadky

Zdroj: Údaje ZP

Počet preventívnych prehliadok (návštev) v prepočte na 100 dospelých žien v populácii

SR

mierny rast z 33,1 % (2021) na 37,1 % (2023)

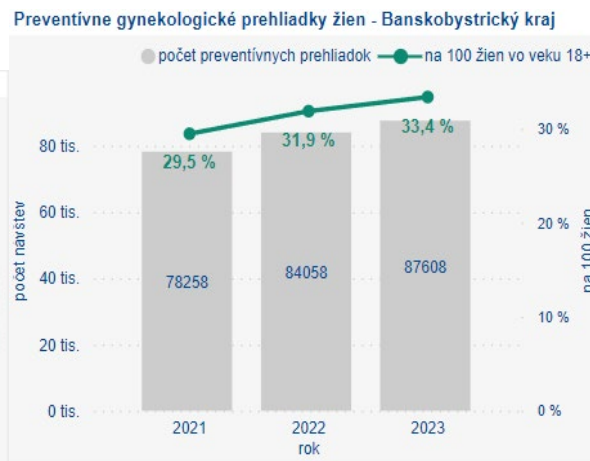
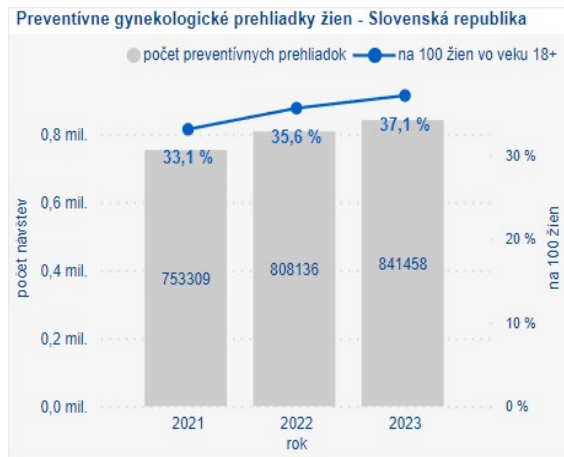
Banskobystrický kraj

mierny rast z 29,5 % (2021) na 33,4 % (2023)

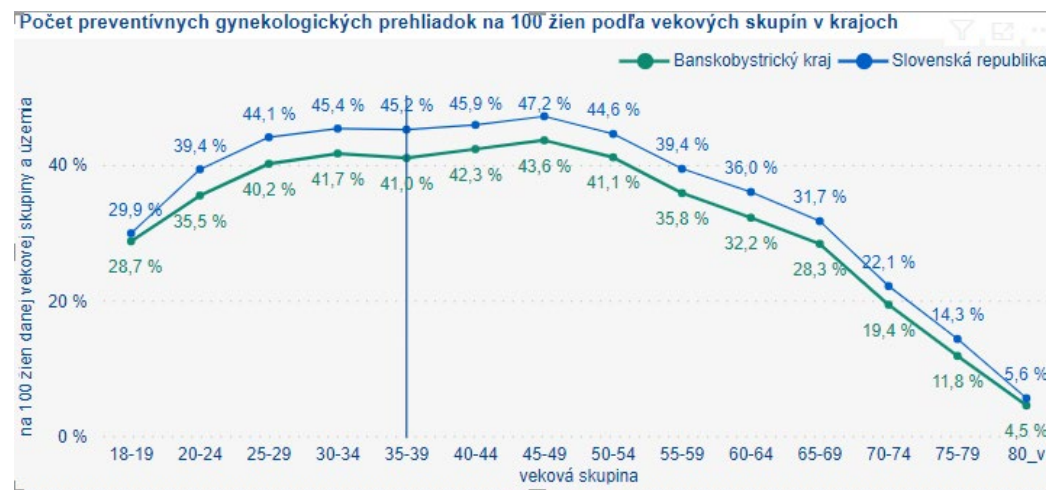
druhý najnižší podiel spomedzi krajov SR (2023)

Okresy

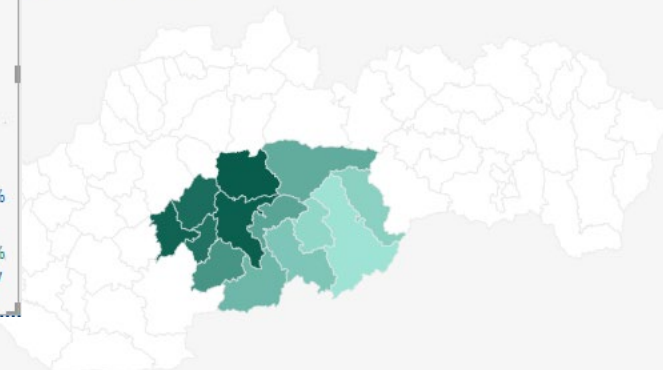
najvyššia účasť v okrese Banská Bystrica, Zvolen, Žarnovica (nad 38 %), najnižšia účasť v okrese Rimavská Sobota, Poltár, Revúca, Lučenec (pod 30 %)

Kraj / okres pobytu	Počet preventívnych prehliadok	Počet preventívnych prehliadok na 100 žien vo veku 18+
Trenčiansky kraj	100504	41,4 %
Žilinský kraj	117322	41,1 %
Tmavský kraj	92080	38,4 %
Bratislavský kraj	116351	37,7 %
Nitriansky kraj	106772	37,0 %
Prešovský kraj	117413	36,5 %
Banskobystrický kraj	87608	33,4 %
Okres Banská Bystrica	18406	38,9 %
Okres Zvolen	11058	38,6 %
Okres Žarnovica	3984	38,2 %
Okres Žiar nad Hronom	7078	37,3 %
Okres Banská Štiavnica	2429	36,8 %
Okres Krupina	2979	33,8 %
Okres Detva	4234	32,3 %
Okres Brezno	7915	31,7 %
Okres Veľký Kráľov	5427	30,7 %
Okres Lučenec	8647	29,4 %
Okres Revúca	4355	28,5 %
Okres Poltár	2393	27,9 %
Okres Rimavská Sobota	8703	26,8 %
Košický kraj	103408	32,4 %
Spolu	841458	37,1 %

h gynekologických prehliadok na 100 žien v okresoch

Skríning karcinómu krčka maternice

Zdroj: Údaje ZP

Počet žien vo veku 23 – 64 rokov, ktoré absolvovali skríningovú cytológiu v prepočte na 100 žien v populácii

SR

mierny rast z 39,3 % (2021) na 44,0 % (2023)

Banskobystrický kraj

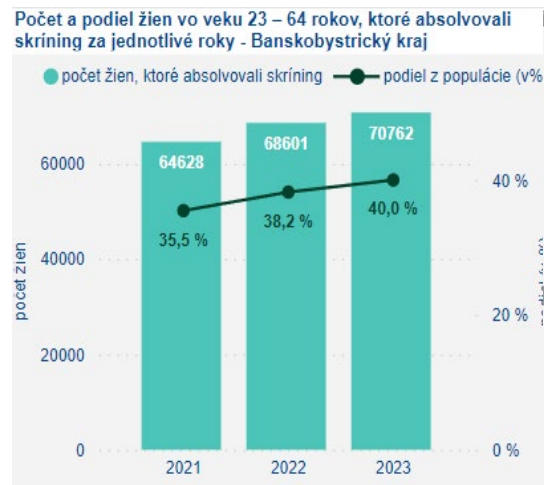
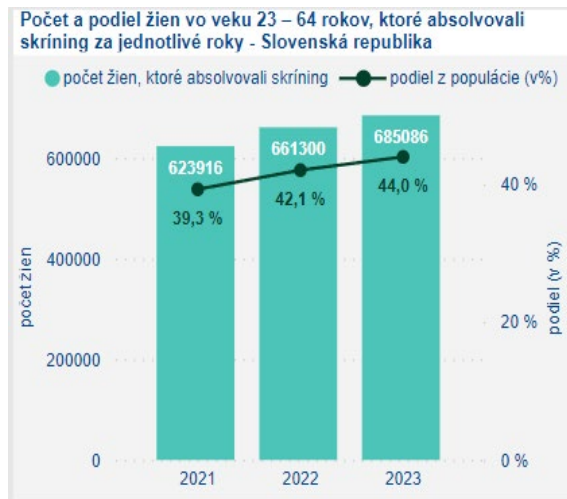
mierny rast z 35,5 % (2021) na 40,0 % (2023)

druhý najnižší podiel spomedzi krajov SR (2021 - 2023)

Okresy (rok 2023)

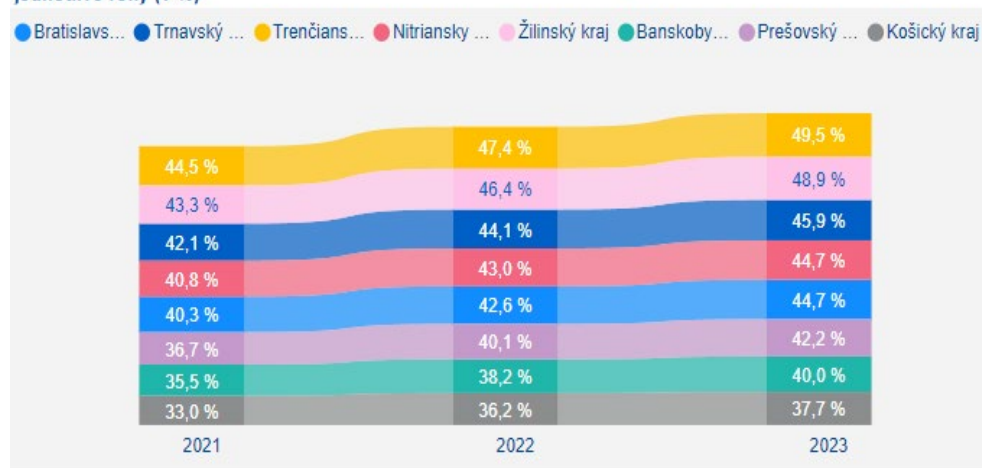
najvyššia účasť v okrese Zvolen, Banská Bystrica, Žarnovica (nad 45 %),

najnižšia účasť v okrese Rimavská Sobota, Revúca Lučenec (pod 35 %)

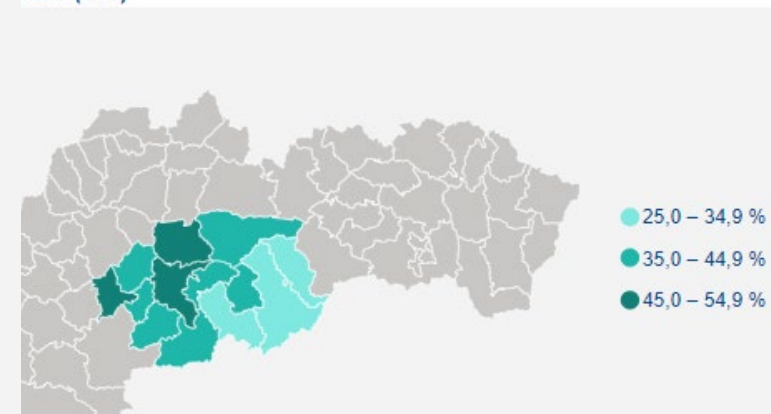

Kraj a okres pobytu osoby	Počet žien, ktoré absolvovali skríning za sledovaný rok	Podiel počtu žien, ktoré absolvovali skríning v jednoročnom intervale (v %)
Bratislavský kraj	96 715	44,7 %
Prešovský kraj	94 551	42,2 %
Banskobystrický kraj	70 762	40,0 %
Okres Zvolen	8 993	46,7 %
Okres Banská Bystrica	14 696	46,2 %
Okres Žarnovica	3 141	45,0 %
Okres Žiar nad Hronom	5 601	45,0 %
Okres Banská Štiavnica	1 933	43,1 %
Okres Detva	3 569	41,0 %
Okres Krupina	2 458	40,8 %
Okres Brezno	6 331	38,2 %
Okres Veľký Krtíš	4 513	37,5 %
Okres Poltár	1 989	35,1 %
Okres Lučenec	6 950	34,5 %
Okres Revúca	3 564	34,0 %
Okres Rimavská Sobota	7 024	31,5 %
Košický kraj	82 638	37,7 %
Spolu	685 086	44,0 %

Podiel počtu žien vo veku 23 – 64 rokov, ktoré absolvovali skríning v jednoročnom intervale v krajoch za jednotlivé roky (v %)

Podiel počtu žien vo veku 23 – 64 rokov, ktoré absolvovali skríning v jednoročnom intervale v krajoch za jednotlivé roky (v %)

Zaočkovanost' proti HPV v BBSK

Zaočkovanosť najmenej 1 dávkou (%)

SR

12-ročné deti

v rokoch 2019 – 2021 malá zmena z 11,9 % na 13,7 %, v rokoch 2021 – 2023 rast na 34,5 %

13- a 14-ročné deti

minimálna zaočkovanosť v celom sledovanom období do 1,0 %

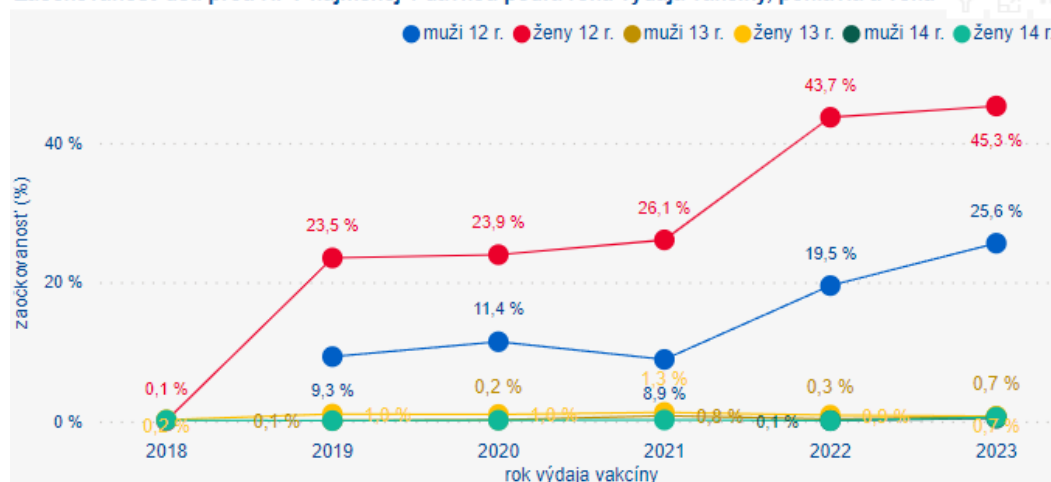
Zaočkovanosť detí proti HPV podľa roku výdaja vakcíny, pohlavia a veku

Rok výdaja vakcíny	Pohlavie dieťaťa	Vek dieťaťa	Len prvá dávka (počet)	2 a viac dávok (počet)	Spolu - najmenej 1 dávka (počet)	Len prvá dávka (%)	2 a viac dávok (%)	Spolu - najmenej 1 dávka (%)	Adherencia %
2023	muži	12	404	406	810	12,8 %	12,8 %	25,6 %	50,1 %
		13	19	2	21	0,6 %	0,1 %	0,7 %	9,5 %
		14	11	4	15	0,3 %	0,1 %	0,4 %	26,7 %
	ženy	12	701	680	1381	23,0 %	22,3 %	45,3 %	49,2 %
		13	22	2	24	0,7 %	0,1 %	0,7 %	8,3 %
		14	16	3	19	0,5 %	0,1 %	0,6 %	15,8 %
2022			227	1848	2075	1,2 %	9,7 %	10,9 %	89,1 %
2021			272	919	1191	1,4 %	4,9 %	6,3 %	77,2 %
2020			211	955	1166	1,1 %	5,0 %	6,1 %	81,9 %
2019			128	950	1078	0,7 %	4,9 %	5,6 %	88,1 %
2018			8	7	15	0,0 %	0,0 %	0,1 %	46,7 %

proti HPV najmenej 1 dávkou podľa roku výdaja vakcíny a veku

Zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou podľa roku výdaja vakcíny, pohlavia a veku

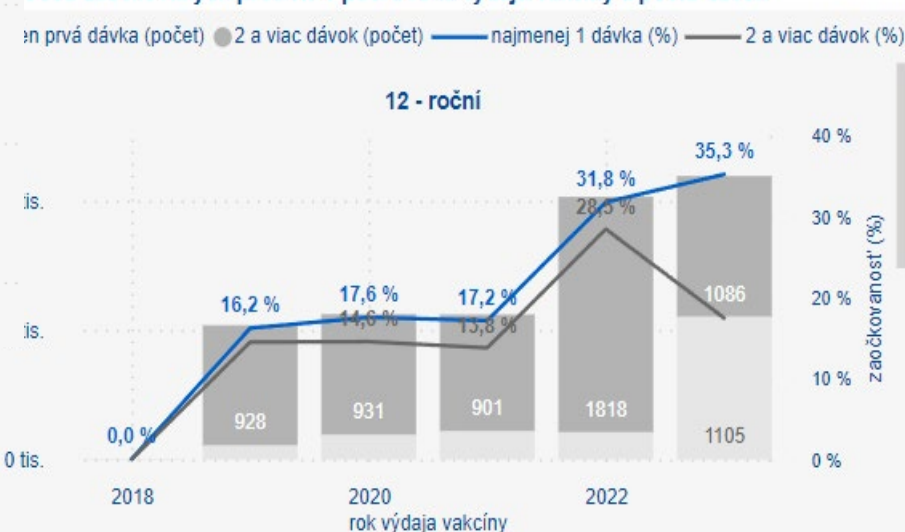
Banskobystrický kraj

v rokoch 2019 – 2021 stagnácia na úrovni okolo 17 %, v rokoch 2021 – 2023 rast na 35,3 %

13- a 14-ročné deti

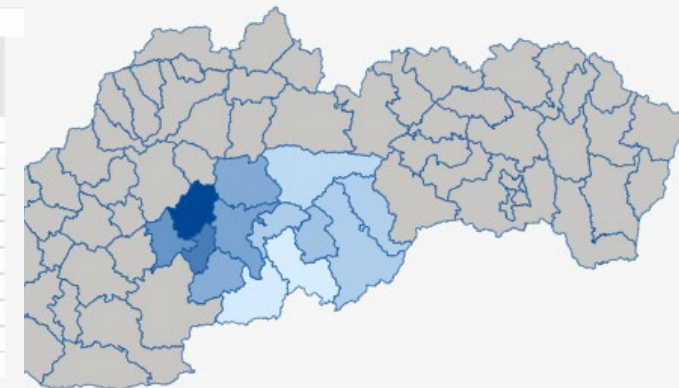
minimálna zaočkovanosť v celom sledovanom období do 1,0 %

12-roční deti zaočkovaných proti HPV podľa roku výdaja vakcíny a počtu dávok

Zaočkovanosť 12-ročných detí najmenej 1 dávkou (%) k 31.12.2023

Zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou v okresoch

Zaočkovanosť detí proti HPV podľa územia pobytu dieťaťa

Kraj/okres	Len prvá dávka (počet)	2 a viac dávok (počet)	Spolu - najmenej 1 dávka (počet)	Len prvá dávka (%)	2 a viac dávok (%)	Spolu - najmenej 1 dávka (%)	Adherencia (%)
Bratislavský kraj	2085	1347	3432	26,8 %	17,3 %	44,0 %	39,2 %
Trnavský kraj	1025	902	1927	18,5 %	16,3 %	34,8 %	46,8 %
Trenčiansky kraj	1218	756	1974	21,9 %	13,6 %	35,6 %	38,3 %
Nitriansky kraj	1070	1070	2141	16,9 %	16,9 %	33,9 %	50,0 %
Žilinský kraj	1302	1286	2588	17,9 %	17,7 %	35,6 %	49,7 %
Banskobystrický kraj	1105	1086	2191	17,8 %	17,5 %	35,3 %	49,6 %
Prešovský kraj	1941	1099	3040	20,2 %	11,4 %	31,6 %	36,2 %
Košický kraj	1623	938	2561	17,5 %	10,1 %	27,7 %	36,6 %
Zahraníčie/neznáme	21	11	32				34,4 %
Spolu	11390	8495	19886	19,7 %	14,7 %	34,5 %	42,7 %

SR

pohlavie spolu 34,5 %
chlapci 24,7 %
dievčatá 44,7 %

Banskobystrický kraj

pohlavie spolu 35,3 %
chlapci 25,6 %
dievčatá 45,3 %

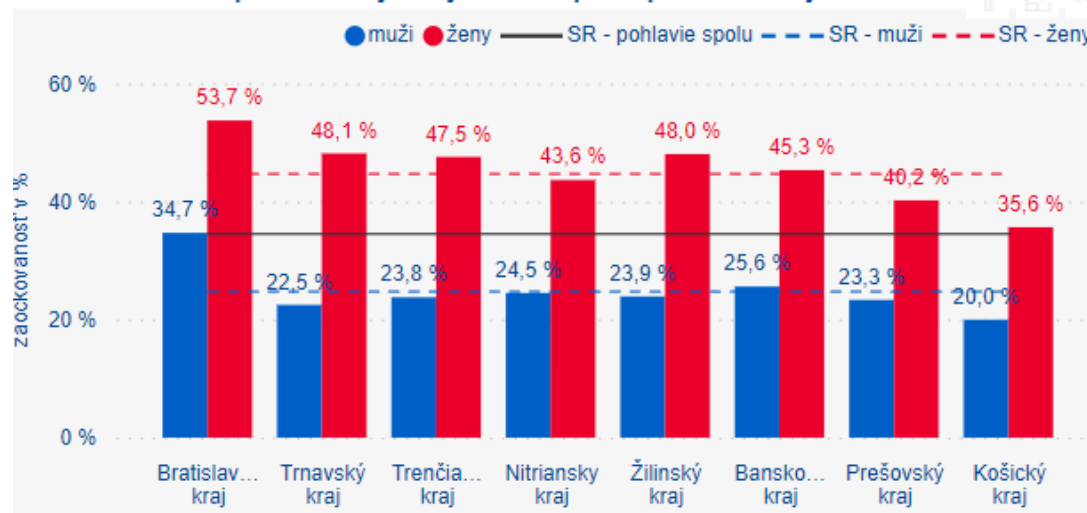
Okresy

najvyššia zaočkovanosť
Žiar nad Hronom 71,5 %,
Banská Štiavnica 54,5 %

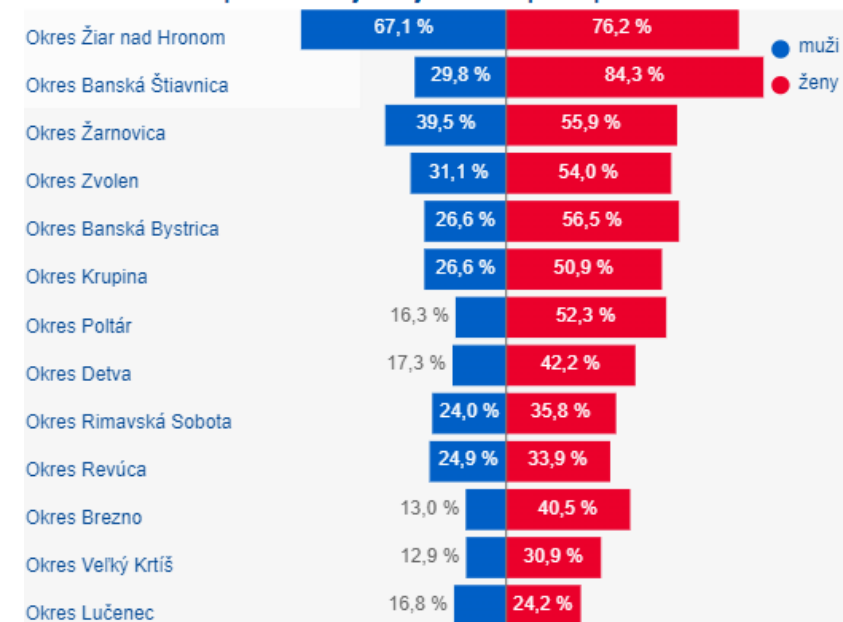
najnižšia

Lučenec 20,4 %
Veľký Krtíš 21,0 %

Zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou podľa pohlavia v krajoch

Zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou podľa pohlavia v okresoch

Počet zaočkovaných proti HPV a kumulatívna zaočkovanosť najmenej 1 dávkou (%) v roku 2023 podľa mesiaca výdaja vakcíny

Banskobystrický kraj

rok: 2023

Pohlavie: spolu

Vek: 12-, 13-, 14-ročné deti

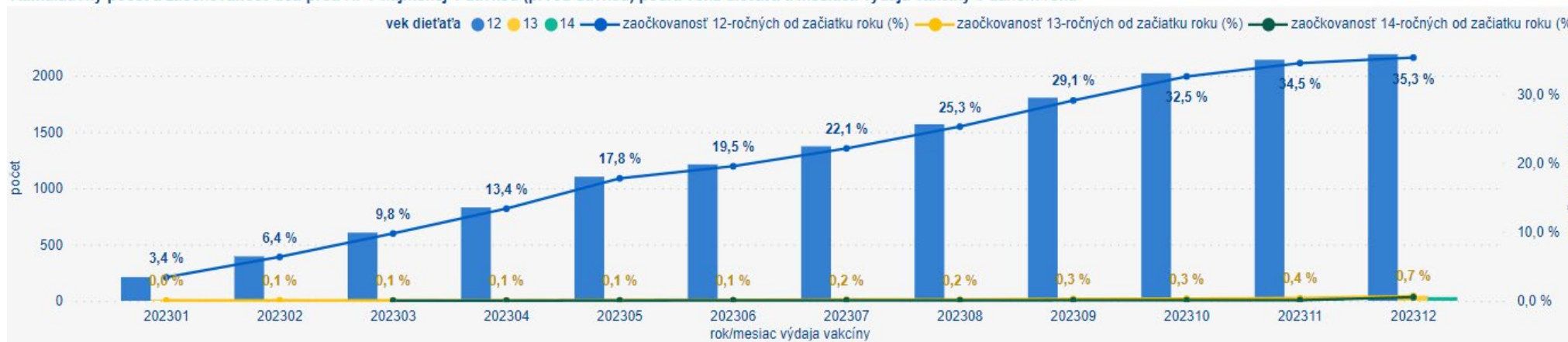
Počet detí zaočkovaných proti HPV najmenej 1 dávkou (prvou dávkou) podľa veku dieťaťa a mesiaca výdaja vakcíny v danom roku

Vek dieťaťa	202301	202302	202303	202304	202305	202306	202307	202308	202309	202310	202311	202312	Spolu
12 - roční	211	184	211	224	273	109	161	196	236	217	120	49	2191
13 - roční	3	2			1	1	4		6	3	5	20	45
14 - roční			1		2	1			1		1	28	34
Spolu	214	186	212	224	276	111	165	196	243	220	126	97	2270

Počet detí zaočkovaných proti HPV najmenej 1 dávkou (prvou dávkou) podľa veku dieťaťa a mesiaca výdaja vakcíny v danom roku

Kumulatívny počet a zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou (prvou dávkou) podľa veku dieťaťa a mesiaca výdaja vakcíny v danom roku

Počet zaočkovaných proti HPV a zaočkovanosť najmenej 1 dávkou (%) podľa rolu narodenia dieťaťa v rokoch výdaja vakcíny 2018 – 2023

Banskobystrický kraj
 roky výdaja:
 2018 - 2023
 roky narodenia:
 2006 - 2011
 pohlavie: spolu

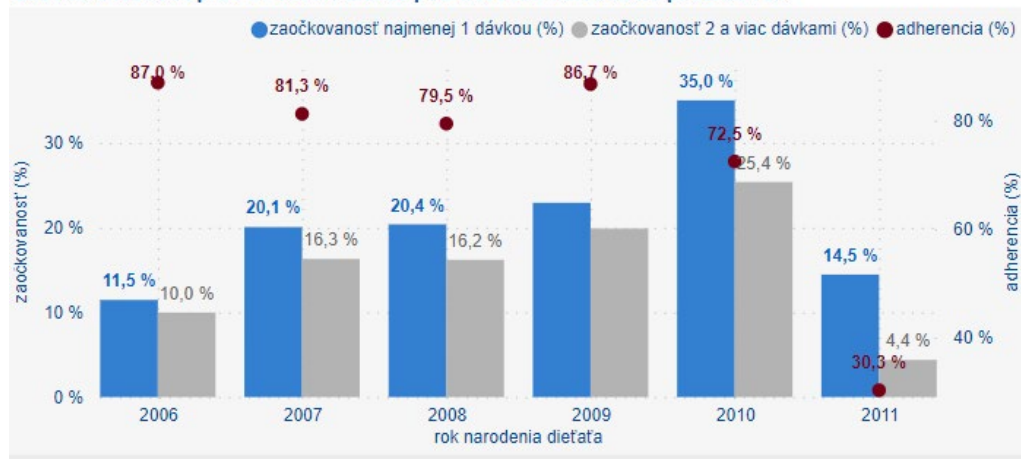
Počet detí zaočkovaných proti HPV najmenej 1 dávkou podľa ročníka narodenia a roku výdaja vakcíny

Rok narodenia dieťaťa	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Spolu
2006	2	665	13	3	9	1	693
2007	3	402	780	34	6	2	1227
2008		7	372	862	13	7	1261
2009			1	295	1167	31	1494
2010				1	893	1337	2231
2011					1	897	898

Zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou podľa ročníka narodenia a roku výdaja vakcíny

Rok narodenia dieťaťa	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Spolu
2006	0,0 %	11,0 %	0,2 %	0,0 %	0,1 %	0,0 %	11,5 %
2007	0,0 %	6,6 %	12,7 %	0,6 %	0,1 %	0,0 %	20,1 %
2008		0,1 %	6,0 %	13,9 %	0,2 %	0,1 %	20,4 %
2009			0,0 %	4,5 %	17,9 %	0,5 %	22,9 %
2010				0,0 %	14,0 %	21,0 %	35,0 %
2011					0,0 %	14,4 %	14,5 %

Zaočkovanosť detí proti HPV k 31.12.2023 podľa ročníka narodenia a počtu dávok

Zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou k 31.12.2023 podľa ročníka narodenia v krajoch

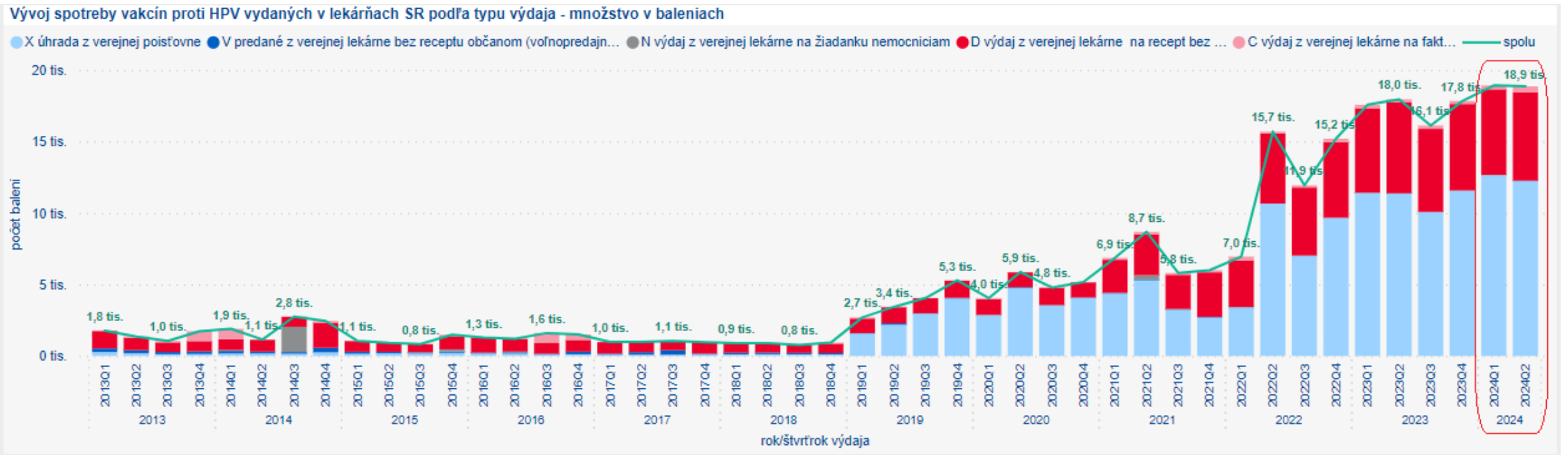
Spotreba vakcín proti HPV

S cieľom vyhodnotenia celkového dopadu na populáciu v SR bez ohľadu na úhradu zo zdravotnej poisťovne bola do prezentovaných ukazovateľov zaradená spotreba vakcín na očkovanie proti HPV za všetky typy výdaja a nie len hrazené z verejného zdravotného poistenia.

Prezentované údaje za 1. a 2. štvrťrok 2024 ukazujú pretrvávajúcu vyššiu spotrebu hrazenú z VZP, avšak súčasne aj vysoký podiel vydaných vakcín z verejnej lekárne na recept bez úhrady ZP.

Územie: Slovenská republika

Zdroj: NCZI, L (MZ SR) 1-04, L (MZ SR) 2-04
[Očkovanie detí proti vírusu HPV \(nczisk.sk\)](https://nczisk.sk)

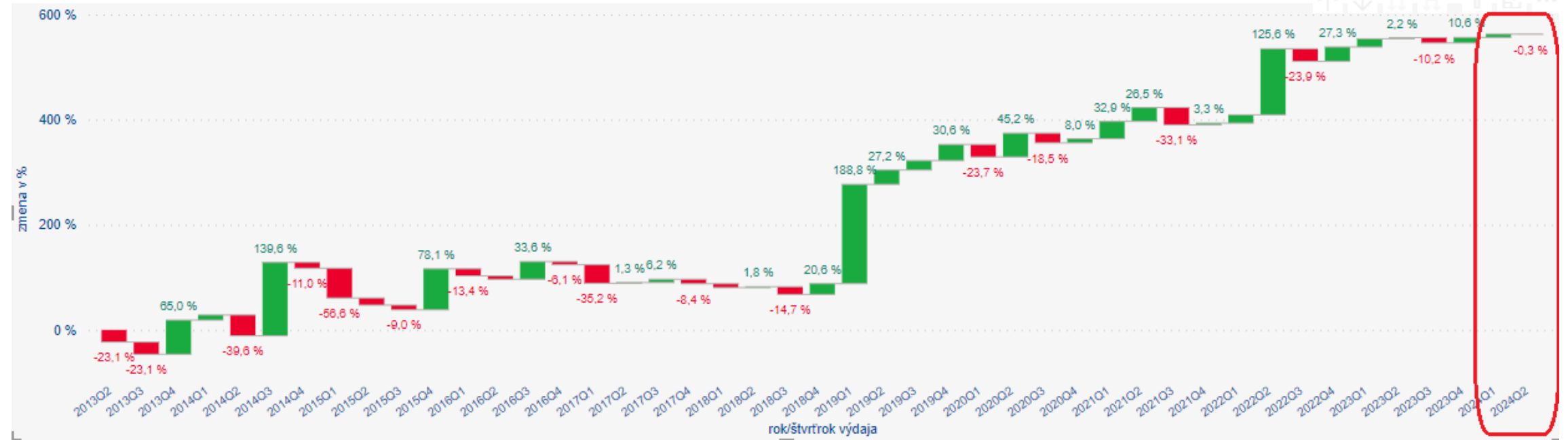

Prezentovaná spotreba vakcín na očkovanie proti HPV je za obdobie od roku 2013 a poukazuje na významný vplyv podpory a osvetu v jednotlivých etapách vývoja na spotrebu vakcín a tým ochranu zdravia za predpokladu, že vakcíny boli reálne aplikované.

Územie: Slovenská republika

Zdroj: NCZI, L (MZ SR) 1-04, L (MZ SR) 2-04
[Očkovanie detí proti vírusu HPV \(nczisk.sk\)](https://nczisk.sk)

Rocna/stvrťročna percentuálna zmena v množstve vydaných vakcín na očkovanie proti HPV

Ďakujem za pozornosť!

www.nczisk.sk

[Tematické štatistické výstupy \(nczisk.sk\)](http://www.nczisk.sk)

<nczi> Národné centrum
zdravotníckych informácií